

יאיר ניצני מרים גבה

מתוּק לו מתוּק לו

אני קורא לממשלה החדשה לסייע לאזרחים מול טרור המתוקים, עם מינוי שר לביטחון פנים-הקיבה או שר הסוכר

מתקפת טילונים (שבשנים האחרונות מתקרבים לגודל של טיל פג'ר). נכון שהמדינה מאלצת את היצרנים לכי טוב על מוצרים אם הם עתירי סוכר וכמה, אבל כשאני רואה את כמויות דגני הבוקר, הממתקים, המשקאות הממותקים והעוגות שקורצים לי מהמדפים, אני מרגיש שמנסים לחסל אותי, ולא עוזר לי שיש עליהם מדבקות של צבע אדום.

העולם המודרני מנסה לעזור לנו באמצעים שונים. יש אפליקציות שיעזרו לנו לנהל את צריכת הסוכר, ממליצים לנו להיכנס לכושר ולהרים משקולות, ויש מי שיברח לעיי שון סיגריות, רחמנא ליצלן, כי זה מקטין את התיאבון. נשאלת השאלה אם המעגל הזה – ממתקים, השמנה, סיגריות, קשיי נשימה, כושר, צורך בנחמה, ממתקים, השמנה וחזור חלילה – הוא לא מזימה משותפת של חברות הסיגריות, יצרני הממתקים, רופאי השיניים, מאמני הכושר ומכוני הגמילה.

כולם אומרים לנו כמה העניין הזה מזיק לנו, אבל סו-מכים עלינו שלא נצא מהמעגל, אלא שבעוד שנה נחזור אליו ובגודל, כלומר עם עוד 15 קילו. להזכירכם, פעם נהגו לעשן לא רק בסדרות על פרסומאים בטלוויזיה. עישנו באוטובוסים ובמטוסים, ומורים עישנו על תלמידים בכי-תות בית ספר, עד שמלחמה עיקשת של מתנגדי העישון חקקה את הסיגריות מחוץ לקונצנוס.

אנשים רבים מנהלים מלחמת התשה יומיומית פרי-טית בתשוקה לצורך מתוקים, אבל אולי הגיע הזמן שהמדי-נה תפסיק להפקיר את אזרחיה המלאים מדי לנפשם ותרכז את המאבק בעצמה. הממשלה החדשה יכולה למנות שר מיוחד לתפקיד, שיכול להיקרא השר לביטחון פנים-הקיבה, או פשוט שר הסוכר, והוא יוביל את המאבק.

ברומה לסיגריות, אפשר להכריז על איסור מכירת מתוק למי שטרם מלאו לו 18, למכור ממתקים רק מאחורי הד-לפק בעטיפה אחידה בצבע דוחה, כשעל העטיפה תמו-נות מפחידות של טיפולי שיניים, מותניים עם "צמיגים" ופרצופים עם הצ'קונים.

בכניסה לבית קפה ישאלו אותך "מנשנש או לא מנשנש?" ויקצו אזור נפרד לאוכלי מתוק. אנשים יאלצו לצאת לחדר המדרגות בעבודה כדי לאכול מקופלת. השימוש בסוכרים במי טוסים יאסר, והדיילת מטיסת השוקולד, שסירבה למכור שר-קולד לאחת הנוסעות, תוכרז כגיבורה פורצת דרך, כמו רוזה פארקס, שסירבה לפנות את כיי-סאה לאדם לבן באוטובוס.

אני מציע גם להעביר חוק שיי-חייב מפרסמים של גלידה ומשקאות ממותקים בטלוויזיה לציין בתחתית המסך ש"המציג החטוב הינו דוגמן שלא נגע בסוכר ובפחמימה מאז התיכון". ולחלופין, לחייב אותם להשתמש בפרזנטורים שבאמת אוכלים הרבה ארטיקים, וגם נראים כמו פריג'יירה. ●

yairn@israelhayom.co.il

איור: טל לזר

דמיתית. אם נגיד למישהי שהיא ילדה סטיביה, או נגיד להורים שיש להם תינוק סוכרלוז (או ילד שוקולד חרו-בים), לא בטוח שזה יתקבל בהבנה. ואם נשיר לילד ביום ההולדת "איפה איפה איפה הסלט?", זה לא ייגמר טוב.

גם החגים שלנו מסוכרים למדי ואינם שיר הלל לטופו או לאצות. בראש השנה אנח-נו מצוים לאכול תפוח ברבש ומברכים "שתהיה שנה מתו-קה", ולא "שתהיה שנה בטעם פריכות אורז". בחנוכה אוכלים קה", ובפורים אוכלים אוזני המן ממולאות בפרג מתוק או בשו-קולד, למרות שכולנו יודעים שזה לא באמת הטעם של מה שהיה באוזניים של הצורה. במי-מונה אנחנו חזקים במופלטה ובספינג', ואם קפצת לכפר ערבי לצהריים, יפנקו אותך בכקלאוות וככנאפה, שאי אכילתן תעלוב במארחים.

גם רשתות השיווק לא עושות לנו את זה קל. סיור אקראי בכל סופר בישראל ילמד כל אחד תחת איוו הפי-גזת סוכר אנחנו נמצאים, ומדי קיץ ישראל נמצאת תחת

כמי שמקיים כבר שנים מערכות יחסים רצי-ניות עם דיאטניות ומכוני כושר, הבנתי מזמן שהאויבים הגדולים ביותר שלי הם הסוכרים ועוזריהם. המתוק הוא אויב מר ובעיקר משמין, לא בריא ועושה חורים בשי-ניים – אבל גם עושה נעים בפה ומשפר את מצב הרוח. בניגוד למאכלים מורכבים כמו צלי עגל או בצלצלי שאלוט ברוטב יין אדום, שאתה לומד לאהוב כאדם מבוגר, קוביית שוקולד קטנה ומתוקה היא להיט חוצה קהלים, שסוחף גם תינוק בן יומו וגם קשיש בן 90 בלי שיניים.

ה"מתוקים", כפי שהם מכונים בפי כל, לא רק שלא עוזבים אותנו בשעות הקשות, הם משרתים אותנו במיוחד ברגעים הקשים, בעיתות דכדוך וב-דירות. אישה יכולה לעזוב אותך, אבל קוביית השוקולד תמיד תהיה שם לצידך, מנחמת ומ-שמחת. אם החברה עזבה אותך, אם הקורונה גרמה לך לשבת חודשים בבית מול הטלוויזיה או אם המפלגה שלך הפסידה בבחירות, אין כמו ג'ארה של בן אנד ג'ריס או איזה מילק-שייק ביתי להעלאת המורל (והמשקל).

אבל מתברר שנפש האדם סבוכה (או אולי פשוטה במיוחד), וגם כשהוא שמח וטוב לב הוא ממתיק את יומו, כמאמר השירה. בכל מסיבת יומול-דת בבית או במשרה, או בפרידה מחבר לעבודה, יש מי שמביא עוגה, ואתה – רק כדי לא להעליב את מי שהכין אותה או את חתן השמחה, לך הרי ממש לא בא על הקצפת הזאת עם הפרלינים – נאלץ לאכול אותה, ואפילו לקחת מנה שנייה כדי לורא שאף אחד לא ייעלב.

הקיץ מזוהה עם חופש, שחרור, בגדי ים וארטיקים, ול-מרות שדווקא כשאני בבגד ים אני אמור להיזכר שאינני אנחל בונני ושעדיף להימנע מסוכרים, אני בוחר לבלף את עצמי שאולי כשהמאכל קפוא הוא פחות משמין, כי גם הפחמימות והסוכרים שבו קפואים ומורדמים.

אחת הבעיות המרכזיות בנייהול המלחמה במתוקים היא התרמית החיובית שהם נהנים ממנה. אי אפשר להפוך אותם לאויב אם בשפה ובתרבות שלנו הם משולים לאירוע חיובי, משמח ואהוב. כבואנו לתאר תינוק חמוד אנחנו אומרים עליו שהוא מתוק, שרים לו את "אדון שוקו" ולאחותו את "ילדה סוכר", ומוסיפים "מתוקה, כמה את יפה". בכל מר-דעה שנייה ביד 2 כתוב שהדירה או המכונית בונבוניירה, וכשמשהו נהנה מהחיים באופן חריג, אומרים לו שהחיים שלו דבש. הניצחון והנקמה מתוקים, ההפסד הוא מר, ומי שלא יודע לקבל אותו הוא חמוץ.

המתיקות משתקפת לא רק בחוש הטעם, אלא גם בראייה ובשמיעה. בספר קהלת נכתב: "ומתוק האוה, וטוב לעינים לראות את השמש". יש אפילו שיר כזה של רחל שפירא בביצוע ששי קשת, שכולו אור ואופטימיות. בשמיעה, המתיקות מתבטאת בכך שאתה יכול לדבר אל אוזנו של מישהו במתק שפתיים.

החקלאות והמדע מחפשים כל הזמן תחליפים בריאים לטעם הממכר, אבל נכון להיום, התחליפים אמנם ממתיקים קפה או עוגה, אבל לא עושים את העבודה הת-